

Aan Provinciale Staten

Datum : 18 december 2015
Briefnummer : 2015-56448
Zaaknummer : 608613
Behandeld door : 5.1.2e
Telefoonnummer : (5.1.2e
E-mail : 5.1.2e @provinciegroningen.nl
Bijlage : 1
Onderwerp : Meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk
Groningen 2016-2020

Geachte dames en heren,

1. Samenvatting

Op 18 december heeft de Nationaal Coördinator Groningen, de heer J.G.M. Alders, (verder NCG) het definitieve Meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen (verder MJP) bekend gemaakt. Allereerst complimenteren wij de NCG en zijn team voor het vele werk dat in korte tijd is verzet.

Over het algemeen concluderen wij dat sprake is van een kwalitatief goed MJP waarin de noodzakelijke versterking en ambities voor verduurzaming worden vertaald naar een concrete aanpak. Wij hebben er vertrouwen in dat het MJP de bewoners centraal stelt met een sterke focus op veiligheid en een aanpak die kan leiden tot een duurzaam toekomstperspectief voor het gebied.

Inwoners moeten zich weer veilig voelen in hun woning en met plezier en vertrouwen in het gebied wonen en werken. Het is van het grootste belang dat wij dit, met inzet van alle betrokkenen, zo spoedig mogelijk bereiken. Een substantieel lager gaswinningsniveau hoort daar naar onze mening nog steeds bij. Hierover ontvangt u, zodra de minister van Economische Zaken zijn besluit over de gaswinning kenbaar heeft gemaakt, separaat een brief met onze reactie op dit besluit.

Wij hebben ingestemd met het MJP. Over het voorstel omtrent de regeling waardevermeerdering hebben wij geen overeenstemming bereikt.

2. Doel en wettelijke grondslag

De centrale opdracht van de NCG is het vormgeven van het MJP en toezicht houden op de uitvoering hiervan. Het gaat om een interbestuurlijk uitvoeringsprogramma van Rijk, provincie en gemeenten dat telkens een periode van vijf jaren bestrijkt en jaarlijks aangepast wordt.

Wij sturen u hierbij het definitieve programma voor het eerste jaar en onze reactie hierop.

3. Procesbeschrijving en planning

Het MJP is tot stand gekomen met input en na consultatie van maatschappelijke en bestuurlijke partijen.

De NCG heeft op 19 augustus 2015 een presentatie gehouden in uw Statencommissie Bestuur, Financiën en Veiligheid (verder commissie BFV).

In onze brief van 10 november 2015 hebben wij Uw Staten geïnformeerd over het concept MJP. Wij hebben toen aangegeven de gebiedsgerichte aanpak waarbij de inwoners centraal staan te onderschrijven. Ook het 'van binnen naar buiten werken' is door ons onderschreven. In diezelfde brief hebben wij vijf voor ons belangrijke hoofdpunten nader benoemd.

Het concept MJP is besproken in een extra Statencommissie BFV op 11 november 2015. Aan de hand van de verkregen inbreng uit de commissievergadering hebben wij op 17 november 2015 een reactie op het concept MJP aan de NCG gezonden. Uw Staten hebben vervolgens tijdens een extra Statenvergadering op 18 november 2015 o.a. een motie aangenomen waarin is geconstateerd dat het conceptprogramma een eerste stap is op weg naar herstel van vertrouwen en dat voor het herstel van vertrouwen meer nodig is. U heeft in diezelfde motie ons college opgeroepen 16 standpunten te laten landen in het definitieve MJP. Deze motie hebben wij, conform uw verzoek, naar diverse partijen gezonden zoals de NCG, de Tweede Kamer en de betreffende gemeenten.

Het concept MJP is vervolgens op verschillende momenten besproken in de bestuurlijke en maatschappelijke stuurgroepen van de NCG. Ten slotte is op 15 december 2015 in het Nationaal Bestuurlijk Overleg met minister Kamp het MJP besproken.

4. Nadere toelichting

Algemeen

Over het algemeen concluderen wij dat sprake is van een kwalitatief goed MJP waarin de noodzakelijke versterking en ambities voor verduurzaming worden vertaald naar een concrete aanpak. Wij hebben er vertrouwen in dat het MJP de bewoners centraal stelt met een sterke focus op veiligheid en een aanpak die kan leiden tot een duurzaam toekomstperspectief voor het gebied. Het definitieve MJP komt naar ons oordeel tegemoet aan onze eerder ingebrachte zienswijzen en is in hoofdlijn in lijn met uw breed aangenomen motie. Omtrent de financiering van het plan hebben wij uitvoering en intensief overleg gevoerd met de minister tijdens het Nationaal Bestuurlijk Overleg op 15 december jl. *Nationaal bestuurlijk Overleg 15 december 2015*

De minister stelt met ons vast dat er aanvullende middelen nodig kunnen zijn om daar waar de bestaande budgetten voor versterking leefbaarheid en kansrijk Groningen binnen het €1,2 miljard-pakket en de betreffende overheidsbegrotingen tekort schieten toch toekomstbestendig te investeren. De minister heeft daarom de NCG gevraagd inzichtelijk te maken wat de omvang is van deze eventueel benodigde middelen voor onder meer onderwijs, zorg, cultureel erfgoed en openbare ruimte en toegezegd dat hij op basis daarvan waar nodig dekking zal zoeken. Daarmee wordt voorkomen dat per dossier onderhandelingen met de NAM moeten worden gevoerd.

Wij hechten eraan te benadrukken dat de noodzakelijke versterkingsmaatregelen en de daaraan gekoppelde gebiedsgerichte aanpak leidend en maatgevend zijn voor de kosten. Het gaat in het MJP nadrukkelijk om méér dan schadeherstel en versteviging. Het Kansrijke deel van het MJP komt tegemoet aan onze nadrukkelijke wens om het gebied een duurzaam en economisch toekomstperspectief te bieden en te borgen. Een goed voorbeeld hierbij is ons streven om (te versterken) gebouwen zoveel mogelijk energiezuinig te laten maken.

Regeling waardevermeerdering

Uitkomst van het Nationaal Bestuurlijk Overleg is dat de regeling waardevermeerdering zal worden aangepast conform het voorstel dat de NCG in zijn concept-MJP heeft opgenomen. Dat wil zeggen dat de regeling wordt opengesteld voor iedereen (ongeacht de woonplaats) die meer dan €1.000,- erkende bevingsschade aan zijn/haar huis heeft. De regeling stopt 31 december 2015. De NCG maakt een nieuw instrument voor verduurzaming. Uitgangspunt is dat woningeigenaren die overlast gaan ondervinden doordat hun woning moet worden versterkt een vergoeding kunnen aanvragen voor verduurzamingsmaatregelen (zoals energiebesparende voorzieningen en decentrale energieopwekking).

Onze inzet was en blijft om geld beschikbaar te krijgen om de huidige regeling te continueren voor alle inwoners die erkende schade (meer dan € 1.000,-) aan hun huis hebben (ongeacht de woonplaats). Gezien de uitkomst van het Bestuurlijk Overleg constateren wij dat wij hierover geen overeenstemming hebben bereikt.

Bijdragen naar vermogen

Wij dragen, net als gemeenten, naar vermogen bij op basis van onze respectievelijke verantwoordelijkheid. Extra kosten die direct of indirect samenhangen met de gevolgen van de gaswinning en/of de reguliere verantwoordelijkheid van provincie en gemeenten te boven gaan dienen naar onze mening *niet* in onze begrotingen terecht te komen en daarmee de inwoners van het gebied te belasten.

In het MJP blijft een scherpe focus aanwezig op het kerngebied waarbij sprake is van een gebiedsgerichte aanpak en het centraal stellen van de bewoners. Wij zijn blij te lezen dat, hoewel de focus gericht is op het kerngebied, ook de ontwikkelingen en noodzakelijke ingrepen in de andere gebieden doorgaan. Voorbeelden hiervan zijn de versterkingen van scholen en het inspecteren van mogelijk risicovolle gebouwen aan de randen van het gebied op de as Groningen-Delfzijl en in de richting van Hoogezand-Sappemeer.

De waardenstelling van het cultureel erfgoed pakt de NCG op bij de integrale gebiedsgerichte benadering in het kerngebied. Wij hebben er echter op aangedrongen dat de NCG alle beeldbepalende en karakteristieke gebouwen, dus ook degenen die buiten het kerngebied staan én waar over versterking gesproken wordt, bekijkt met als doel om vast te stellen wat in dat betreffende geval de verhouding moet zijn tussen de kosten voor schadeherstel/versterking en het behoud van de cultuur-historische waarde van het pand. Hiermee wordt de voorwaarde gecreëerd dat geen enkel pand gesloopt wordt zonder dat naar de cultuurhistorische waarde is gekeken. Dit is in het MJP verwerkt.

Wij onderschrijven de uitgangspunten van de diverse regelingen en constateren dat alle regelingen nu zijn losgekoppeld van de PGA-contouren. Wij betreuren het dat er nog geen uitgewerkte regelingen beschikbaar zijn. De NCG geeft in het MJP aan in de eerste twee maanden van 2016 te gebruiken om de regelingen verder vorm te geven. Dit betekent dat een mate van onzekerheid voor inwoners hierdoor voorlopig in stand blijft. Bij de (huidige) waardedelings-regeling van de NAM gaan wij ervan uit dat de adviezen van het OTB-onderzoek worden meegenomen in de nieuwe regeling.

Ten slotte blijven wij zorgen houden over het ontbreken van eenduidige en gedragen uitgangspunten en vooral normen voor o.a. de BRZO-bedrijven. Wij vinden (constructieve) normen en uitgangspunten voor de risicobeoordeling onontbeerlijk. De NCG spreekt over het bevorderen van die norm en uitgangspunten, echter het MJP biedt geen inzicht wanneer resultaten op dit vlak beoogd zijn of verwacht mogen worden. Hoewel in het MJP besloten wordt om zowel een stuurgroep als een werkgroep Industrie in te stellen zien wij onvoldoende garantie om concrete inhoudelijke resultaten te behalen. Verder vinden wij het opvallend dat de op industrie-gelijkende mijnbouwinstallaties niet genoemd worden. Inwoners, bijvoorbeeld in de buurt van de condensaatopslag in Farnsum, zijn daarover bezorgd. Het is onduidelijk hoe de NCG bevordert dat die zorgen worden weggenomen.

Alles overwegende hebben wij besloten in te stemmen met dit MJP. Wij vinden het, in het belang van onze inwoners, dat de uitvoering van het MJP op zo kort mogelijke termijn van start moet gaan.

5. Afsluiting

Het MJP is op veel onderdelen in goede samenwerking met ons en de gemeenten voorbereid en opgesteld. Daarmee is het MJP inhoudelijk in belangrijke mate *ons* MJP geworden. Wij steunen de ambities en de aanpak uit het MJP. De bewoners centraal met een sterke focus op veiligheid en een aanpak die kan leiden tot een duurzaam toekomstperspectief voor het gebied. Inwoners moeten zich weer veilig voelen in hun woning en met plezier en vertrouwen in het gebied wonen en werken. Het is van het grootste belang dat wij dit, met inzet van alle betrokkenen, zo spoedig mogelijk bereiken. Daar hoort, wat ons betreft, óók een substantieel lager gaswinningsniveau bij.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Bijlagen:

Nr.	Titel	Soort bijlage
-----	-------	---------------

1	Meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen 2016-2020	programma
---	---	-----------

CONCEPT